

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 21

mun. Chișinău

04 martie 2025

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Gicu ARION, examinând materialele dosarului de control al averii și intereselor personale, inițiat în privința dl Roman SAVCA (IDNP – XXXXX), șef de grup în cadrul Secției siguranță și regim penitenciar al Penitenciarului nr. 8, în temeiul prevederilor art. 10 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*), art. 7 alin. (1), art. 19, art. 33, art. 34 și art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), a întocmit prezentul act de constatare prin care,

A CONSTATAT:

La data de 12.09.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI) a fost înregistrată sesizarea nr. 8673, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Roman SAVCA, IDNP - XXXXX, a.n. XXXXX, domiciliat în XXXXX, șef de grup în cadrul Secției siguranță și regim penitenciar al Penitenciarului nr. 8.

În aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor fiindu-i atribuit nr. 202301490005.

Urmare a verificării prealabile a sesizării indicate supra, în temeiul art. 31 din Legea nr. 132/2016, dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate Daniel UNCU a existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale, la data de 12.10.2023 prin procesul-verbal nr. 132/11, în privința dlui Roman SAVCA a fost inițiat controlul averii și al intereselor personale.

Prin scrisoarea nr. 04-11/8025 din 13.10.2023 transmisă dlui Roman SAVCA la adresa de domiciliu, ultimul a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al averii și intereselor personale și despre drepturile prevăzute de art. 32 din Legea nr. 132/2016.

Subsecvent, prin scrisoarea nr. 04-11/7982 din 12.10.2023, a fost informat și autorul sesizării despre inițierea procedurii de control în privința dlui Roman SAVCA.

Potrivit art. 33 alin. (14) din legea prenotată, controlul averii și al intereselor personale se efectuează în cel mult 9 luni de la repartizarea sesizării. Ținând cont de complexitatea controlului,

1

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar în condițiile reglementate de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de efectuare a controlului până la cel mult 18 luni.

Respectiv, indicăm asupra faptului că termenul de efectuare a controlului averii și intereselor personale în privința dl Roman SAVCA a fost prelungit în conformitate cu prevederile legale în vigoare, fapt despre care atât subiectul controlului, cât și petiționarul au fost informați prin scrisori oficiale.

Conform art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

În vederea stabilirii perioadei controlului, au fost solicitate informații de la Administrația Națională a Penitenciarelor, cu privire la actele administrative de angajare/numire/eliberare, modificare a raporturilor de muncă, dispoziții, ordine, etc. emise în privința dlui Roman SAVCA.

Potrivit răspunsului Administrației Naționale a Penitenciarelor înregistrat cu nr. 9344, s-au stabilit următoarele:

Prin Ordinul nr. 39ef din 03.04.2017, se numește în funcție dl Roman SAVCA, nou angajat, cu termen de probă 3 luni, santinelă a serviciului pază și escortă al Penitenciarului nr. 8 – Bender al Departamentului Instituțiilor Penitenciare [...];

Prin Ordinul nr. 146 din 28.02.2018, dl Roman SAVCA, sergent de justiție, se transferă la alt lucru în funcție superioară în ordinea de avansare în serviciu, în funcția de specialist al serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 8 – Bender al Departamentului Instituțiilor Penitenciare;

Prin Ordinul nr. 386ef din 24.06.2019, se promovează dl Roman SAVCA, inspector de justiție, declarat învingător al concursului pentru ocuparea funcției vacante din corpul ofițerilor de penitenciare, la funcția de ofițer de serviciu al secției siguranță și regim penitenciar a Penitenciarului nr. 8 - Bender al Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Astfel, ținând cont de cronologia funcțiilor deținute, prin prisma art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016 și pct. 105 lit. a) din Metodologia de efectuare a verificărilor și controalelor de către inspectorii de integritate aprobată prin Ordinul nr. 8 din 24.01.2024, inspectorul de integritate a stabilit perioada controlului: 03.04.2017-12.10.2023.

Totodată, indicăm că având drept temei pct. 105 din Metodologia de efectuare a verificărilor și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul nr. 8 din 24.01.2024, inspectorul de integritate în vederea stabilirii soldului inițial, a extins controlul asupra perioadei anterioare, și anume 01.08.2016-03.04.2017.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016, **avere** reprezintă - *totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate;*

diferență substanțială este - *diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.*

Coroborând normele citate, se relevă că, esența de bază a controlului averii și intereselor personale este, de a stabili existența sau inexistența diferenței substanțiale dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică pentru aceeași perioadă.

Notăm faptul că în cadrul verificării prealabile a sesizării nr. 8673, la data de 04-11/6896 din 14.09.2023, dlui Roman SAVCA i-au fost solicitat informații necesare în vederea realizării atribuțiilor de verificare a sesizării parvenite.

Respectiv, la data de 19.09.2023, dl Roman SAVCA a prezentat răspunsul înregistrat cu nr. 8922, prin intermediul căruia a comunicat următoarele:

„ 1. Venitul în sumă de 140.000 lei a fost obținut în urma vânzării autocamionului de marcă Mercedes-Benz Sprinter 316 cu numărul de identificare XXXXX, care a fost cumpărat de fratele meu XXXXX, care locuiește și muncește de mai mulți ani în România, însă acesta a fost devamat și transportat în RM de mine și pe numele meu. Autocamionul a fost de facto adus pentru a transporta materiale de construcții pentru reparația casei părintești, renovată la fel de fratele meu. Ulterior acest autocamion a fost lăsat de fratele meu mie, în schimbul lucrului efectuat de mine la casa părintească.

Menționez că, în declarația anuală, pentru anul fiscal 2021 am indicat dreptul de proprietate asupra acestui autocamion, însă din lipsă de cunoștință nu am indicat și dreptul de proprietate asupra autocamionului în declarația pentru anul fiscal 2022 și deja venitul obținut în vânzarea acestuia.

2. Referitor la motivul neindicării în declarațiile de avere și interese personale a venitului obținut de soția mea XXXXX pot comunica următoarele, în anul 2016 soția mea a fost angajată la notarul public XXXXX, după care, în toamna anului 2017 soția mea a sistat activitatea de serviciu în legătură cu nașterea celui de-al doilea copil, astfel, soția nu a primit careva mijloace bănești pe perioada cât a stat în concediu de maternitate deoarece nu a întrunit condițiile pentru aceasta. Ultima a revenit la serviciu în primăvara anului 2021 și în luna decembrie sau ianuarie 2022 ultima și-a dat demisia.

Referitor la faptul neindicării venitului obținut de aceasta pot comunica că, ne știind legislația în domeniu și ne fiindu-ne niciodată explicate normele legii nu am cunoscut despre faptul că acesta tot trebuie indicat și consideram că doar al meu salariu este necesar de indicat, fapt însă care nu mă absolvește de răspundere.

3. Despre motivul neindicării automobilului de marcă BMW X5 cu nr. î/m XXXXX în declarația de avere și interese personale pot comunica că, aceasta are numere de înmatriculare „neutre” înregistrate în stânga nistrului, astfel pot explica că, cumetrul XXXXX a rugat-o pe soția mea XXXXX să o înmatriculeze pe ea, ultima având pașaport Transnistrian, acesta dorind să procure acest automobil pentru unele facilități. Astfel, automobilul dat nu aparține familiei noastre, acesta fiind în proprietatea de facto a lui XXXXX, noi nu ne-am folosit de ea nici o zi, fapt din care nici cunoscut despre necesitatea indicării acesteia în declarație.

4. Despre faptul neindicării motocicletelor DNEPR K-750 a.f 1960 și URAL M-61 pot comunica că, acestea nu sunt funcționale și au rol doar de exponat fiind o pasiune a mea restaurarea acestora fiind procurate la preț 2000 lei fiecare. Ne fiind mijloc de transport funcțional acestea nici nu am știut că trebuie indicate în declarație.

Despre automobil de marcă Gaz 24 și Gaz 21 pot menționa că, au fost procurate mine la fel acestea ne fiind în stare funcțională, având rol de exponat însă fiind procura pentru fratele meu XXXXX, care la fel are pasiunea pentru automobile vechi, fiind achitate de fratele meu la preț de 3000 lei fiecare. Ulterior eu le-am încărcat pe platforma și duse în România la fratele meu, fapt ce poate fi confirmat prin verificarea frontierei mijloacelor de transport.

5. Bunurile imobile nu le-am indicat în declarațiile de avere și interese personale din simplu fapt că nu am știut despre necesitatea indicării acestora la fel nici nu studiat legea privind declararea averii și a intereselor personale.

Recunosc faptul neglijenței din partea mea și vinovăția.

Concretizez că banii de la nuntă și cumetrie au fost strânși și păstrați cu scopul de a ne cumpăra o locuință proprie, astfel în anul 2017 fiind procurat apartamentul XXXXX situat pe strada XXXXX”.

Conform informațiilor din Registrul de stat al populației, dl Roman SAVCA este căsătorit cu dna XXXXX și au la întreținere copii minori XXXXX.

Potrivit art. 33 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului.

Respectiv, în scopul stabilirii existenței sau inexistenței diferenței substanțiale dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării Roman SAVCA, pe parcursul perioada supusă controlului (03.04.2017-12.10.2023), în temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a)-e) și art. 33 din Legea nr. 132/2016, având la bază sursele de informații declarate pe propria răspundere de către subiectul declarării în declarațiile sale de avere și interese personale și care au fost validate prin registrele de stat oficiale ale Serviciului Fiscal de Stat, Departamentului cadastru al ASP, Registrul de Stat al Transporturilor și altele, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la instituții de drept public și privat, în baza cărora au fost stabilite următoarele modificări patrimoniale materializate prin venituri și cheltuieli.

Prin răspunsul Agenției Servicii Publice înregistrat în cancelaria Autorității cu nr. 11610 din 15.11.2023, în perioada supusă controlului pe numele dlui Savca Roman Anatolie (a.n. XXXXX, IDNP XXXXX) și a dnei XXXXX (a.n. XXXXX, IDNP XXXXX) este/a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile, amplasate pe teritoriul Republicii Moldova:

Bun imobil	Nr. cadastral	Modul de folosință	Data înregistrării dreptului	Documentul temei de înregistrare	Document temei de radiere
Teren	XXXXX	Pentru construcții	29-10-2014	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 4111 din 27/10/2014	
Construcția	XXXXX	Construcție accesorie			
Teren	XXXXX	Agricol	04-03-2020	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 4929 din 19/11/2019	
Teren	XXXXX	Agricol	10-08-2023	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 1-158 din 05/07/2023	

Teren	XXXXXX	Agricol	04-03-2020	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 15586 din 21/11/2019
Teren	XXXXXX	Agricol	21-09-2016	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 7643 din 20/09/2016
Teren	XXXXXX	Agricol	21-09-2016	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 6083 din 05/08/2016
Teren	XXXXXX	Agricol	21-09-2016	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 5657 din 27/07/2016
Teren	XXXXXX	Agricol	21-09-2016	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 6096 din 08/08/2016
Teren	XXXXXX	Agricol	21-09-2016	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 6094 din 08/08/2016
Teren	XXXXXX	Agricol	09-10-2014	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 690 din 24/02/2014
Teren	XXXXXX	Agricol	09-10-2014	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 693 din 24/02/2014
Teren	XXXXXX	Agricol	02-04-2021	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 1-183 din 01/04/2021
Teren	XXXXXX	Agricol	21-09-2016	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 6442 din 17/08/2016
Teren	XXXXXX	Agricol	03-05-2023	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 1-276 din 03/05/2023
Teren	XXXXXX	Agricol	03-05-2023	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 1-276 din 29/10/2020
Teren	XXXXXX	Agricol	20-08-2015	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 3174 din 15/07/2015
Teren	XXXXXX	Agricol	09-10-2014	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 3904 din 09/10/2014
Teren	XXXXXX	Agricol	01-02-2017	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 333 din 17/01/2017
Teren	XXXXXX	Agricol	01-02-2017	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 333 din 17/01/2017
Teren	XXXXXX	Agricol	20-08-2015	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 3648 din 11/08/2015
Teren	XXXXXX	Agricol	09-10-2014	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 690 din 24/02/2014
Teren	XXXXXX	Agricol	09-10-2014	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 693 din 24/02/2014
Teren	XXXXXX	Agricol	10-08-2023	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 1-158 din 05/07/2023
Teren	XXXXXX	Agricol	09-10-2014	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 3904 din 09/10/2014
Teren	XXXXXX	Agricol	04-03-2020	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 15586 din 21/11/2019
Teren	XXXXXX	Agricol	12-08-2015	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 3174 din 15/07/2015
Teren	XXXXXX	Agricol	04-03-2020	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 15586 din 21/11/2019
Teren	XXXXXX	Agricol	12-08-2015	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 3174 din 15/07/2015

Teren	XXXXX	Agricol	20-08-2015	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 3648 din 11/08/2015	
Teren	XXXXX	Agricol	09-10-2014	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 3904 din 09/10/2014	
Teren	XXXXX	Agricol	11-05-2018	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 4860 din 08/05/2018	
Teren	XXXXX	Agricol	19-04-2019	Contract de vânzare/cumpărare Nr. 5206 din 15/05/2018	
Teren	XXXXX	Agricol	11-05-2018	Contract de donație Nr. 3908 din 02/05/2017	
Teren	XXXXX	Agricol	13-10-2016	Contract de donație Nr. 8233 din 13/10/2016	
Teren	XXXXX	Agricol	01-02-2017	Contract de donație Nr. 8233 din 13/10/2016	
Teren	XXXXX	Agricol	01-02-2017	Contract de vânzare/cumpărare nr. 333 din 17/01/2017	Contract de vânzare/cumpărare nr. 1-275 din 29.10.2020
Teren	XXXXX	Agricol			
Teren	XXXXX	Agricol	20-08-2015	Contract de vânzare/cumpărare nr. 3648 din 11/08/2015	Contract de vânzare/cumpărare nr. 6282 din 11.08.2016

Potrivit datelor din Registrul de stat al transporturilor, în perioada 03.04.2017-12.10.2023, dl Roman SAVCA are/a avut în proprietate următoarele mijloace de transport:

Data înregistrării	Data reînregistrării	n/î	Marca, model	a/f
04.03.2017	27.03.2018	XXXXX	Nissan X Trail	2001
12.11.2021	10.08.2022	XXXXX	Mercedes-Benz	2014
01.03.2022	25.10.2023*	XXXXX	Gaz 24	1982
01.03.2022	25.10.2023*	XXXXX	Gaz 21	1969
29.04.2023	25.10.2023*	XXXXX	Ford Escort	1982
20.11.2021	-	XXXXX	Dnepr K-750	1960
26.11.2021	-	XXXXX	Ural M-62	1963

* a fost efectuată operațiunea tehnologică „Radierea definitivă din RST a vehiculului rebutat”

Potrivit datelor din Registrul de stat al transporturilor, în perioada 03.04.2017-12.10.2023, pe numele dnei XXXXX a fost în proprietate următorul mijloc de transport:

Data înregistrării	Data reînregistrării	n/î	Marca, model	a/f
24.02.2021*	-	XXXXX	BMW X5	2003

* a fost efectuată operațiunea tehnologică „Documentarea MT înregistrat în Transnistria cu eliberarea n/î neutre”

Totodată, indicăm asupra faptului că potrivit informațiilor indicate în declarațiile de avere și interese personale, precum și actele furnizate de către dl Roman SAVCA, subiectul declarării împreună cu familia acestuia dețin bunuri imobile în regiunea Transnistreană, și anume:

1. Bunul imobil – apartament procurat prin contractul de vânzare-cumpărare din data de 05.12.2017, amplasat în XXXXX;

2. Bunul imobil – apartament procurat prin contract de vânzare-cumpărare nr. 50 din 31.05.2023;

Subsecvent, în familia dlui Roman SAVCA deține în proprietate bunuri mobile înregistrate în regiunea Transnistreană:

Nr. de ord.	Model/marca	n/î	Anul dobândirii
1.	Moskvici	XXXXX	03/09/2019
2.	Gaz 21	XXXXX	06/09/2019
3.	Moskvici	XXXXX	14/04/2021
4.	Motocicleta Simpson	XXXXX	28/05/2021
5.	Vaz2103	XXXXX	29/03/2022
6.	BMW	XXXXX	28/07/2023
7.	BMW	XXXXX	28/07/2023
8.	Motocicleta Java	XXXXX	09/09/2023
9.	Motocicleta Java	XXXXX	09/09/2023

Conform art. 7 alin. (1) lit. c) și d) din legea prenotată, în domeniul asigurării controlului averii și al intereselor personale, Autoritatea efectuează controlul averii deținute de subiecții declarării, constată dacă există o diferență substanțială între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte, în timpul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, constată averea nejustificată și adresează instanței de judecată cereri în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate; constată existența unor erori sau lipsa unor date în declarațiile de avere și interese personale și sesizează organul de urmărire penală și/sau Serviciul Fiscal de Stat în vederea determinării existenței elementelor unei infracțiuni și/sau verificării respectării regimului fiscal.

Subsecvent, în temeiul art. 19 lit. d), inspectorii de integritate constată diferențele substanțiale, ținând cont de modificările intervenite în averea subiectului declarării, în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică, precum și în veniturile dobândite și cheltuielile realizate de acesta în aceeași perioadă.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În concordanță cu art. 92 alin. (1) și (2) din același act normativ, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele și toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv, cele favorabile participanților.

Sub imperiul Legilor nr. 132/2016 și nr. 133/2016, în rezultatul examinării materialelor acumulate la dosarul de control și reflectate în tabelul de analiză a calculelor care este parte componentă a dosarului, pentru perioada 03.04.2017-12.10.2023 s-au stabilit următoarele modificări patrimoniale ce au însumat venituri nete în numerar:

- 1. Extrageri/eliberări de numerar din conturile bancare salariale avute în gestiune, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;*

2. *Înstrăinarea autoturismului Nissan X Trail;*
3. *Recepționarea transferurilor rapide internaționale;*
4. *Înstrăinarea bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX;*
5. *Înstrăinarea autoturismului Mercedes-Benz.*

Consecutiv, s-au stabilit următoarele modificări patrimoniale ce au însumat sub aspect de cheltuieli în numerar:

1. *Achitarea taxelor pentru folosirea drumurilor pentru mașinile înregistrate în RM;*
2. *Achitarea taxelor pentru folosirea drumurilor pentru mașinile neînregistrate în RM (vinieta);*
3. *Achitarea impozitelor pe bunurile imobiliare;*
4. *Achitarea asigurărilor RCA și RCAE;*
5. *Achitarea impozitului pe venit;*
6. *Procurarea bunurilor imobile;*
7. *Procurarea bunurilor mobile;*
8. *Achitarea taxelor de stat și taxelor pentru asistența notarială;*
9. *Achitarea amenzilor;*
10. *Depuneri în numerar;*
11. *Achitarea taxelor vamale;*
12. *Asigurarea coșului minim de consum.*

Conform pct. 115 din Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în vigoarea din 12.02.2024, cele 20 de salarii lunare medii pe economie se referă la:

- a) întreaga perioadă verificată;
- b) la un an calendaristic;
- c) la o altă perioadă mai scurtă.

Existența „diferenței substanțiale” se va verifica totuși conform situației la ziua stabilirii acesteia, fie la sfârșitul fiecărui an sau a fiecărei perioade, conform mărimii salariului mediu pe economie din anul respectiv. Dacă în nici unul din ani diferența nu a depășit 20 de salarii medii pe economie, însă în urma sumării acestor diferențe depășește 20 de salarii medii pe economie, inspectorul de integritate va constata existența diferenței substanțiale.

Revenind la esența controlului averii și al intereselor personale, este de menționat că, această constă în stabilirea existenței sau inexistenței diferenței substanțiale între averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, în aceeași perioadă.

Astfel, în rezultatul examinării în ansamblu a materialelor acumulate la dosarul de control inspectorul de integritate a stabilit următoarele:

Perioada	Sold Inițial la începutul anului perioadei, lei	Credit, lei	Debit, lei	Diferență stabilită pe parcursul perioadei

03.04.2017 - 31.12.2017	100.000,00 MDL	50.410,00 MDL	174.117,16 MDL	-28.234,26 MDL
01.01.2018 - 31.12.2018	4.527,10 MDL	164.428,75 MDL	99.006,92 MDL	-
01.01.2019 - 31.12.2019	70.421,83 MDL	106.480,00 MDL	119.747,98 MDL	-
01.01.2020 - 31.12.2020	57.153,85 MDL	142.350,00 MDL	106.396,46 MDL	-
01.01.2021 - 31.12.2021	93.107,39 MDL	147.106,71 MDL	274.585,62 MDL	-34.371,52 MDL
01.01.2022 - 31.12.2022	-	295.150,00 MDL	17.910,57 MDL	-
01.01.2023 - 12.10.2023	277.239,43 MDL	229.076,73 MDL	208.527,63 MDL	-

În această ordine de idei, pentru perioada 03.04.2017-12.10.2023, divizată pe ani fiscali, inspectorul de integritate subsemnat nu a identificat diferență substanțială dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării dl Roman SAVCA.

Potrivit art. 5 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr. 133/2016, declarația de avere și interese personale reprezintă un act personal și irevocabil al subiectului declarării, depus, pe proprie răspundere, sub formă de document electronic sau, după caz, în formă scrisă pe suport de hârtie. Subiecții declarării sînt obligați, în condițiile prezentei legi, să își declare averea și interesele personale în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la prezenta lege. Responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum și pentru veridicitatea și deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o depune.

Obiectul declarării averii și intereselor personale de către subiecții declarării este prevăzut expres la art. 4 din Legea nr. 133/2016.

Prin urmare, în vederea verificării corectitudinii și plenitudinii informațiilor reflectate în declarațiile de avere și interese personale, pentru perioada de control, inspectorul de integritate a identificat că la completarea declarațiilor de avere și interese personale depuse de către dl Roman SAVCA, subiectul declarării a admis mai multe omisiuni, și anume:

1. În declarațiile de avere și interese personale depusă pentru anii fiscali 2017-2022, se atestă:

- *Nedeclararea terenului pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX și construcția accesorie cu nr. cadastral XXXXX obținute prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 4111 din 27.10.2014;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 690 din 24.02.2014;*

- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 693 din 24.02.2014;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3904 din 09.10.2014;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare Nr. 690 din 24.02.2014;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare Nr. 693 din 24.02.2014;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3904 din 09.10.2014;*
- *Nedeclararea terenului agricol nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3904 din 09.10.2014;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3174 din 15.07.2015;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3648 din 11.08.2015;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3174 din 15.07.2015*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3174 din 15.07.2015*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3648 din 11.08.2015;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 7643 din 20.09.2016;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 6083 din 05.08.2016;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 5657 din 27.07.2016;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 6096 din 08.08.2016;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 6094 din 08.08.2016;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 6442 din 17.08.2016;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de donație nr. 8233 din 13.10.2016;*
- *Nedeclararea terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX și XXXXX obținute prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 333 din 17.01.2017;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 333 din 17.01.2017;*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de donație nr. 8233 din 13.10.2016 (data înregistrării dreptului de proprietate 01.02.2017);*
- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 4860 din 08.05.2018;*

- *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut în baza contractului de donație nr. 3908 din 02.05.2017 (data înregistrării dreptului de proprietate 11.05.2018);*
 - *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 5205 din 15.05.2018 (data înregistrării dreptului de proprietate 19.04.2019);*
 - *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4929 din 19.11.2019 (data înregistrării dreptului de proprietate 04.03.2020);*
 - *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 15586 din 21.11.2019;*
 - *Nedeclararea terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX obținute în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 15586 din 21.11.2019 (data înregistrării dreptului de proprietate 04.03.2020);*
 - *Nedeclararea terenului agricol cu nr. cadastral XXXXX obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-183 din 01.04.2021;*
 - *Nedeclararea apartamentului procurat prin contractul de vânzare-cumpărare din data de 05.12.2017, amplasat în XXXXX;*
- 2. În declarațiile de avere și interese personale pentru anii fiscali 2017 și 2021, se atestă:**
- *Nedeclararea venitului obținut de către dna XXXXX sub formă de salariu, fiind angajată la notarul public XXXXX;*
- 3. În declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2017 (depusă la data de 23.03.2018) se atestă:**
- *Nedeclararea automobilului de model Nissan X-Trail cu n/i XXXXX;*
- 4. În declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2018 (depusă la data de 11.03.2019) se atestă:**
- *Nedeclararea venitului obținut din vânzarea automobilului de model Nissan X-Trail cu n/i XXXXX;*
- 5. În declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2019 și 2020, se atestă:**
- *Nedeclararea automobilului de model Moskvici cu n/i XXXXX, dobândit la data de 03.09.2019*;*
 - *Nedeclararea automobilului de model Gaz 21 cu n/i XXXXX, dobândit la data de 06.09.2019*;*
- 6. În declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2020, se atestă:**
- *Neindicarea venitului obținut din înstrăinarea terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX înstrăinate prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-275 din 29.10.2020;*
- 7. În declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2021 (depusă la data de 31.03.2022) se atestă:**
- *Nedeclararea automobilului de model Gaz 24 cu n/i XXXXX procurat la data de 01.03.2022;*
 - *Nedeclararea automobilului de model Gaz 21 cu n/i XXXXX procurat la data de 01.03.2022;*

- *Nedeclararea automobilului de model BMW X5¹ cu n/i XXXXX înregistrat la ASP la data de 24.02.2021;*
- *Nedeclararea motocicletei de model Dnepr K-750 cu n/i XXXXX procurat la data de 20.11.2021;*
- *Nedeclararea motocicletei de model Ural M-62 cu n/i XXXXX procurat la data de 26.11.2021;*
- *Nedeclararea automobilului de model Moskvici cu n/i XXXXX, dobândit la data de 14/04/2021*;*
- *Nedeclararea motocicletei de model Simpson cu n/i XXXXX, dobândit la data de 28.05.2021*;*
- *Nedeclararea automobilului de model Vaz 2103 cu n/i XXXXX, dobândit la data de 29.03.2022*;*
- *Nedeclararea automobilului de model Moskvici cu n/i XXXXX, dobândit la data de 03.09.2019*;*
- *Nedeclararea automobilului de model Gaz 21 cu n/i XXXXX, dobândit la data de 06.09.2019*;*

8. În declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2022 (depusă la data de 30.03.2023) se atestă:

- *Nedeclararea automobilului de model Gaz 24 cu n/i XXXXX și Gaz 21 cu n/i XXXXX aflate în proprietatea subiectului;*
- *Nedeclararea motocicletei de model Dnepr K-750 cu n/i XXXXX și Ural M-62 cu n/i XXXXX aflate în proprietatea subiectului;*
- *Nedeclararea automobilului de model BMW X5 cu n/i XXXXX aflat în proprietatea dnei XXXXX;*
- *Nedeclararea automobilelor de model Moskvici cu n/i XXXXX, Gaz 21 cu n/i XXXXX, Moskvici cu n/i XXXXX, Vaz 2103 cu n/i XXXXX și a motocicleta de model Simpson cu n/i XXXXX;*

9. În declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2023 (depusă la data de 24.03.2024) se atestă:

- *Nedeclararea automobilului de model BMW X5 cu n/i XXXXX aflat în proprietatea dnei XXXXX.*

Menționăm că dl Roman SAVCA, prin răspunsul nr. 8922 din 19.09.2023, invocă că omisiunile admise la completarea declarațiilor de avere, au avut loc din necunoașterea legii.

În asemenea circumstanțe, inspectorul de integritate reține că necunoașterea legii nu exonerează subiectul controlului de răspundere, în contextul în care acesta a avut obligația cunoașterii actelor normative aplicabile funcției deținute, informația fiind accesibilă urmare a publicării acestora în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative, în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În contextul celor stabilite supra, în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (1) și (2) din Legea nr.132/2016, dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au

¹ Mijloc de transport înregistrat în Transnistria cu eliberarea n/i neutre

* Mijloc de transport înregistrat în Transnistria/data dobândirii corespunde cu data dobândirii dreptului de proprietate conform datelor din pașaportul tehnic al automobilului

fost declarate în mod corespunzător acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 34 alin. (1), art. 35-36 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al averii și intereselor personale de către dl Roman SAVCA, ofițer de serviciu al secției siguranță și regim penitenciar a Penitenciarului nr. 8 - Bender al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, manifestat prin includerea eronată/incompletă a datelor în declarațiile de avere și interese personale, în circumstanțele de fapt și de drept expuse în prezentul act de constatare.
2. Se aduce la cunoștința dlui Roman SAVCA actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Centru, MD – 2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Gicu ARION